8ste JAARGANG. CURAÇAO DEN 8n. AUGUSTUS 1891. N° 397

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonement ta fl. 2,—pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

GEVOLGEN
VAN GODSDIENSTLOOS ONDERWIJS.

Dezer dagen gaf een fransch blad een statistiek op van de gerechtelijk onderzochte misdaden, te Parijs in het jaar 1890 gepleegd en bracht het enorme getal in verband met het oordeel daarover door den parijschen rechter van instructie, den heer Guillon, uitgesproken. De zaak is leerzaam genoeg, om er kennis van te nemen.

Rechtzaken zijn in Parijs aan de orde van den dag en opvallend is het feit, dat daar elke geruchtmakende gerechtszaak een groote menigte toeschouwers in de gerechtszalen lokt, die er klaarblijkelijk behagen in vinden, de grootste schandalen aan te hooren en de misdadigers en moordenaren, die daar verschijnen, te leeren kennen. Dikwijls hoort men zeggen: de gerechtzaal is een school. Maar welke lessen zal het publiek der parijsche wereld daar opdoen? Van nog meer bedenkelijken aard is dit nog, dat de jeugd bij die gerechtszaken hare zucht naar de schandelijkste geschiedenissen tracht te bevredigen. Ja, de jongen maken het vaak nog bonter dan de ouden, en met recht wordt dit op rekening geschreven van het godsdienstloos onderwijs, dat zij ontvangen op de godsdienstlooze scholen, welke zij bezoeken. Genoemde heer Guillon, die zeker alles behalve van clericalisme kan beschuldigd worden, noemt als de hoofdoorzaak der zedeloosheid van de tegenwoordige parijsche staatjeugd: het stelsel van onderwijs onzer dagen. Geen verstandig mensch zal het kunnen ontkennen, dat de verschrikkelijke toeneming der misdaden onder de jeugd samenvalt met de veranderingen, die het volksonderwijs heeft ondergaan. De mannen, die door de uitvoering der nieuwe schoolwetten den vooruitgang meenden te bevorderen, moeten zich overtuigen van de waarheid, dat het opkomend geslacht zich door groote ruwheid en diepe bedorvenheid onderscheidt. De vroegere bolwerken der opvoeding van de jeugd: vroomheid, eerbied, gehoorzaamheid aan ouders en overheden zijn niet ongestraft omvergehaald. "De practische zedeleer, zegt Guillon met alle recht, kan dan alleen stand houden, wanneer zij op vroomheid gegrond is; indien de zedeleer evenwel enkel op menschelijke begrippen gebouwd is, wordt zij aan veranderingen onderhevig en wijzigt zij zich aanhoudend naar het gevoel, de wenschen en begeerten van elk mensch." Hoe zeer staat deze gezonde opvatting van den parijschen rechter van instructie tegenover de vooroordeelen en verordeningen van den parijschen gemeenteraad! — Het is toch van algemeene bekendheid, dat op verlangen van den parijschen gemeenteraad de naam van God uit talle schoolboeken moest verwijderd en door een ander woord worden vervangen. Bekend is het verder ook, dat op een dorp bij Parijs de burgermeester door de regeering moest afgezet worden, omdat hij onder andere boeken ook werken over de vrije liefde als prijzen aan de leerlingen liet uitreiken.

Meer dan de helft der misdaden te Parijs worden door jongelieden gepleegd van 12 — 15 jaren. In het jaar 1890 heeft men er ongeveer 17000 in hechtenis genomen. Onder dit aantal waren er 30 die gemoord en 29, die een moord gepaard met diefstal gepleegd hadden; 3 vadermoorden, 2 vergiftigingen, 44 kindermoorden, 4212 vechtpartijen met verwondingen, 25 brandstichtingen, 83 vergrijpen tegen de zeden, 458 diefstallen, 11862 misdaden van verschillenden aard. Een ontzettend cijfer voorwaar!

Wanneer men deze cijfers in verhouding stelt tot Duitschland en men neemt aan, dat een tiende gedeelte der bevolking aldaar tot de jongelieden behoort van 15—20 jaren oud, dan zouden daar acht misdadigers op de honderd jonge lieden komen, en neemt men de meisjes niet in aanmerking, het dubbele. Men bedenke eens 8 jeugdige misdadigers op de 100 jonge lieden eener gemeente!— Strekt dit nu tot lof der goddelooze stad, waaruit men God heeft verbannen? In Parijs toch is alles verwereldlijkt. God is verbannen uit de scholen, die aan de ordebroeders of aan wereldlijke maar geloovige onderwijzers zijn ontnomen; God is verbannen uit de hospitalen, waaruit men de zusters van liefde heeft verdreven; God is verbannen uit de kerken; want de kerk der H. Genoveva is tot een Pantheon en tot een begraafplaats van allerlei goddelooze vrijdenkers gemaakt; God wordt zelfs van de lijkstatiën uitgesloten, want men duldt er geen kruis meer op de lijkkoetsen. De vruchten van zulk eene goddeloosheid blijven niet uit. De boven aangegeven officieele cijfers leveren ons het bewijs, wat er van het moderne Parijs is geworden en welke bittere vruchten het godsdienstloos onderwijs daar geeft opgeleverd.

De aangevoerde feiten bevestigen ook dit, wat de statistiek van 1872 in Frankrijk heeft vastgesteld, dat de misdaden het veelvuldigst worden aangetroffen onder de halfbeschaafde proletariers. Hieruit zien wij dat de volksbeschaving door het verlichte, goddelooze onderwijs niet vooruit maar achteruitgaat.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

De Gouverneur wordt verhinderd Zondag den 9n. Augustus a. s. des avonds bezoeken af te wachten.

Curaçao den 8n. Augustus 1891.

De Adjudant

J. VAN DER LINDE SCHOTBORGH.

FEUILLETON.

E PASTOR DJE ALDEA

Descripción histórica di tempoe di dominio francés.

Continuación.

Na e momento ayí e *garde chiourme*, acompanjá di un dje inspectornan dje casa di esclavitud, a camná yegá más acerca.

E inspector a ordená e dos catiboenan di toemá nan puesto den e boto; él tambe, a drentá i, coe e *garde* sintá su delanti, él a extendé su curpa den e embarcación di manera di más cómoda, i bien pronto e boto a keda ta cortá agua di Escalda, bao di forza di rema di Everard i di Muroc,

Dificil e trabao tabata pa e pastor; su rosea tabata cabá i sodó tabata basjá fo di su cara; ma sin embargo él tabata trahá tan bon posible.

E inspector a ripará esai, i a parcé manera esai a penéle. Sin embargo, él no mester demoestrá compasión, i asina anto él a kita cara.

Como distraido él a keda ta contemplá e stad, cieloe, Escalda i e barcoenan den porta, es tá pa él no mirá com e anciano tabata trahá matá su curpa.

Nan a yegá porfin e otra banda; ayí e inspector a boela na tera i él a ordená e guardia di speréle. Bien pronto e *garde chiourme* a bolbé abismá su mes den cordamentoe, manera nos a yegá di miréle caba, i él a largá e dos catiboenan miserable na nan libertad, lo ke ordinariamente no sa ta di costumbre.

Everard tabata sintá riba su banki profundamente encorvá di cansancio. Mirando su pecho subi bahá violentamente i su manoenan huesuda ta temblá, lo bo a bisá koe él tabata bai larga vida.

Poco poco su curpa a bai drechando. Muroc tabata contempléle admirá. El a sinti den dj'éle un deseo di papia coe e desgraciado, nó pa compasión, ma únicamente pa él por splicá su mes e sentimiento singular i misterioso koe tabata dominéle, mirando e anciano.

— "¡ Bo ta cansá!" él dici coe Everard.

—"Si, mi ta bjeeuw caba.... Mi no ta coestumá na asina sorto di trabao."

—"¿ Ki oficio bo tabatin"?

E anciano no a respondéle.

Indudablemente él no kier a mencioná e santoe empleo koe él tabata ehercé, afin di no excitá burla di Muroc.

— "Mi ta temé pa bo, companjero," e condenado a continuá. "Si ta ora bo ta hoben, ó sea koe bo curpa tin forza, bo larga nan cogé bo cadená i poné bo trahá trabao di catiboe, esai por pasá ainda; ma si bo cometé locura di coeminsa e vida ayí coe cabei blancoe i na bordo di tumba caba, anto lo él no sirbi sino pa tirá bo mas liger den eternidad.... Ma ta verdad,"—él a gritá hari— "bo tin confianza riba e otra vida."

—"Si, mi ta confiá riba Dios" e pastor a respondé.— "Frecuentemente na cama i na buracoe di morto i den oracionnan pa difunto. El a bisa mi: *¡ Mi ta resurrección i vida: él koe keré den Mi, maské mes él a moerí, lo él bibá eternamente!*..koe mi també warda morto coe calma. Mi no ta yaméle; ma mi ta speréle únicamente coe paciencia."

—"¡ Homber singular!" — e criminal a murmurá, i el a keda manera un hende den profundo cordamento.

El tabata mirá e anciano sintá su delanti, trankil i resigná, aunké morto di cansancio. Esai Muroc no por a comprendé. El, di lo contrario, a desesperá hopi bê den su ira, según nan a hinkéle bao di trabao ó nan a maltratéle.

Lo ke tabata sorprendéle más, tabata e dulzura di voz di su anciano companjero; él a recordéle inmediatamente voz di su mama....¡ Admirable recuerdo! koe infructuosamente Muroc a buscá di desvanecé, afin di sofocá remordimiento di su conciencia, koe awor a revoltá coe más violencia. Tantoe den cara di Everard, como den su palabranan i den su voz, tabata figuréle di haya algo mui parecido na es dje muger moribunda; hasta den su suspiro mes, a parcéle di tende e último suspiro di su mama, papiando coe n'éle.

Muroc a sinti su corazón oprimí.

Recuerdo ta pa nos muchoe bê un peso destructor. El ta un luchador gigantesco koe ta anikilá hende di más fuerte. El ta un amigo pa hende virtuoso; un fantasma horroroso pa es un koe tin su conciencia manchá coe crimen; él ta roeman di remordimiento.

Na e momento ayí, Muroc tabata bao di su poder.

— "Mirá, companjero," — él dici— "podiser mi a haci maloe di yamá bo hipócrito i di a bofón di bo.... Keré mi, mi no tabata semper asina; ma kende lo no bira un demonio den e maldita cas aki! Bo parcé un homber honrado, casi mi ta keré koe bo ta inocente, i si ta cos bo no ta, á lo menos bo mercé di ta."

—"Mi ta gradici bo," e sacerdote dici i él a primi manoe di Muroc.

—¡ Mira!" e criminal a continuá;"

PROGRAMMA

VAN HET

VOLKSFEEST,

te geven door het Bestuur van Curaçao

op den 31sten Augustus 1891,

TER VIERING VAN DEN VERJAARDAG

VAN

H. M. DE KONINGIN.

1e. Gedeelte.

Vóór het Gouvernementshuis.

OM 9½ UUR s'VOORMIDDAGS.

1°. Wedstrijd in het boegsprietloopen. 10 prijzen à f 1.

2°. Wedstrijd met levende kruiwagens. 1e. prijs f 3.50. 2e. prijs f 2.50. 3e. prijs f 1.50.

3°. Flesschtrekken in kano's. 4 prijzen van f 3.—

2e. Gedeelte.

Aan de Overzijde. Waterkant.

OM 10½ UUR s'VOORMIDDAGS.

4°. Mastklimmen. 6 prijzen bestaande uit onderscheidene voorwerpen.

3e. Gedeelte.

OM 12 UUR s'MIDDAGS.

5°. Verloting en uitdeeling van prijzen en versnaperingen aan de kinderen der armenscholen.

4e. Gedeelte.

Vóór het Raadhuis.

OM 2½ UUR s'NAMIDDAGS.

6°. Driebeenige wedloop voor paren. 1e. prijs f 3.50, 2e. prijs f 2.50, 3e. prijs f 1.50.

7°. Enteren (aan touwen), 1e. prijs f 3.50, 2e. prijs f 2.50, 3e. prijs f 1.50.

5e. Gedeelte.

Plein Pietermaai nabij het Waaigaat.

OM 3½ UUR 's NAMIDDAGS.

8° Wedren te paard, 1e. prijs 1 zadel, 2e. prijs 1 paar zilveren sporen, 3e. prijs 1 hoofdstel.

6e. Gedeelte.

OM 4½ UUR 's NAMIDDAGS.

9°. Wedstrijd in sloepen met 6 riemen, prijs f 35.—

10. Wedstrijd in sloepen met 4 riemen, prijs 25.

11e. Wedstrijd in sloepen met 2 riemen, prijs f 15.—

De wedstrijden in sloepen worden gehouden van af de brug "Koningin Emma" rondom in boei liggende ter hoogte van de plaats waar vroeger de kraan (Ranka Master) was, terug naar de plaats van afvaart.

"De boei wordt van Oost naar West omgevaren."

De wedren te paard zal beginnen van af het plein vóór de "St. Jozefs Gezellen Vereeniging" langs het Waaigaat stadswaarts rijdende tot ter hoogte van de vleeschhal.

Degenen, die wenschen deel te nemen aan bovengemelde wedstrijden worden verzocht zich vóór den 28sten Augustus aan te melden bij den Secretaris M. H. Daal.

7e. Gedeelte.

OM 8 UUR 's AVONDS.

12°. Verlichting der haven en het fort Nassau met Bengaalsch licht.

13° Vuurwerk vóór het Gouvernementshuis.

De Commissie belast met de regeling der feesten op den verjaardag van H. M. de Koningin noodigt de ingezetenen van Curaçao beleefdelijk uit op dien dag te vlaggen en des avonds door het illumineeren hunner woningen met luisterrijk vieren van dien gedenkwaardigen feest dag te willen bevorderen.

Curaçao 7 Augustus 1891.

De President,
A. C. P. CHARLOUIS.

De Secretaris,
M. H. DAAL.

Lijst van brieven, welke onbestelbaar zijn bevonden:

Sra. Raquel de Casseres. Felicita F. de Eman-Aruba. Bernardo Huyke. Cecilia Larre. Luisa Malpica de H.. Anita Orans. Juan Pina. Epifanio Rivero. Elisa Brijon. Nando Bari. Leonor Boom. Juan Bautista Perera.

Door onze *Société des Télégraphes sous-marins* in een telegrafische gemeenschap met fransch Guyana (Cayenne) geopend en het tarief der dépêches van hieruit daarheen verzonden beiraagt fr. 7.50 (f 3.60) per woord.

De eerste verjaardag der Koningin-Regentes werd hier volgens het gepubliceerde programma plechtig gevierd.

Vele ingezetenen betoonden hun deelneming door het hijschen der vlaggen.

NEDERLAND.

Aan het bericht van het *Handbl.* dat het Kabinet dezer dagen zijn collectief ontslag heeft verzocht, kan het *Vad.* toevoegen, dat in een vergadering van den ministerraad, op Dinsdag gehouden door de raadslieden der Kroon het verzoek aan H. M. de Koningin-Regentes „om ontheffing uit hun ambt" is vastgesteld, en dat het aan H. M. is afgezonden.

— De heer mr. J. G. de Bruyn, lid der Eerste Kamer, gaat zich uit het politieke leven terugtrekken en met November te Berg en Dal bij Nijmegen vestigen.

—Door den vice-admiraal Cramer is aan de commandeerende officieren der schepen de uitdrukkelijke tevredenheid van Z. M. den Keizer van Duitschland ter kennis gebracht, voor de verrichtingen der kon. Ned. zeemacht, tijdens Hoogstdeszelfs bezoek aan Amsterdam en daarbij de wensch van den Keizer dat de aangename verstandhouding tusschen de Nederlandsche en Duitsche zeemacht dezelfde moge blijven.

BUITENLAND.

Italie.—Onlangs hebben vreemdsoortige tooneelen in de kamer plaats gehad. Nadat men, naar aanleiding der bespreking van het drievondig verbond, elkaar over en weer voor domkoppen, lazzaroni, gespuis, boeven en Oostenrijksche lakeien had uitgemaakt, ging men tot handtastelijkheden over. De radicale afgevaardigde Cavallotti begon er mede. Hij snelde op De Martino toe, die zijn scheiden "kwajongensachtig" had genoemd en diende in zijne blinde woede en corveeg toe aan.... den hr. De Maria, die hem toevallig in den weg stond. De Maria die wierp hem, zonder iets te zeggen, de trappen af. De andere radicalen, een 50 man, kwamen Cavallotti te hulp, en weldra was de geheele ruimte vóór de ministerstafel één warrelende menschenklomp, waaruit slechts enkele hoofden omhoog staken. Van de ongeveer 400 aanwezige afgevaardigden namen 200 aan de worsteling deel. Nauwkeurige waarnemers verzekeren, dat het gevecht juist 20 minuten geduurd heeft. Een levendig vuur met inktpotten, parlementaire documenten en waterkaraffen werd aan alle zijden onderhouden, en toen er niets meer te smijten viel, grepen de strijders elkander in baard en haren, lichten elkaar beentjes en tuimelden als vechtende honden over den vloer. Terwijl dit alles in den boezem van het parlement plaats greep, achtten twee gewezen afgevaardigden, Marora en Moneta, die op de toehoorders-tribune gezeten waren, het oogenblik geschikt, om elkander mede te lijf te gaan. De andere gasten op de tribune konden aan het voorbeeld geen weerstand bieden, en zoo ontstond ook daar een gevecht, waarin groote kracht en moed ten toon gespreid werden, totdat eindelijk de oppassers toesnelden en de vechtenden de deur uitwierpen. Vervolgens werd er nog lustig bij groepjes in de corridors gevochten, en een uur later werd de zitting hervat, alsof er niets gebeurd was.

Frankrijk.—Vijf duizend bakkers hebben te Parijs tot onmiddellijke werkstaking besloten. Er volgde eene schermutseling met de politie. De ministerraad beraamt maatregelen tot voorziening in de behoefte aan brood. Als te Bordeaux geene overeenstemming met de bazen wordt verkregen, wegens vermeerdering van loon en uitbreiding van personeel, zal ook daar de arbeid door de arbeidersgezellen worden gestaakt.

— De verslagen van sommige prefecten doen vreezen, dat de werkmansbeweging zich tot vele departementen zal uitstrekken. De socialisten hitsen overal het volk op. Bij die beweging sluiten zich vooral de werkstakende omnibusbedienden aan die langzamerhand overal het voorbeeld hunner gezellen van Parijs volgen.

— De Parijsche gemeenteraad bewilligde 5000 fr. voor de slachtoffers van de spoorwegramp bij Mönchenstein.

— Het artikel der *Figaro*, waarin werd aangetoond hoe weinig kans er bestond op een bondgenootschap met Rusland, dat voor Frankrijk voordeelig kon zijn, en eene verzoening met Duitschland werd aanbevolen, is in laatstgenoemd land veel besproken. Het voorstel van *Figaro*, Lotharingen aan Frankrijk terug te geven voor eenige kleine Fransche koloniën en opneming van Luxemburg in het Duitsche Rijk, werd wel onaannemelijk verklaard; maar over het algemeen werd het voor een gunstig teeken gehouden, dat een der meest gelezen Fransche bladen van verzoening met Duitschland dorst spreken.

— Eene nieuwe politieke partij heeft zich geformeerd, die onder leiding staat van Z. Em. den kardinaal Richard, Aartsbisschop van Parijs. Zou deze bond eerst den naam dragen van „de Katholieke partij," de doorluchtige Kerkvoogd gaf er de voorkeur aan, dat zij de vereeniging van het christelijk Frankrijk, Union de la France Chrétienne, zou heeten.

Het volgende manifest omlijnt de grootsche gedachte, die bij de oprichting dezer partij den oprichters tot leidraad was: „Als antwoord aan de oproeping van Z. Em. den Kardinaal-Aartsbisschop, hebben wij ons aangesloten bij het groote denkbeeld van onderlinge vereeniging, hetwelk in zijn brief over de maatschappelijke plichten der katholieken doorstraalt. Wij roepen derhalve de medewerking in van alle christenen, van alle geloovigen en rechtschapen lieden, welke ook hunne politieke overtuiging zijn moge, om met ons in onderling accoord de burgerlijke, sociale en godsdienstige vrijheden te verdedigen en te eischen, waarvan men ons in deze tijden tracht te berooven. In naam van den godsdienst, in naam van het bedreigde christendom, in naam van ons dierbaar Vaderland, dat door de goddeloosheid tot dienstbaarheid en verval wordt gevoerd, indien het program der anti-christelijke en maçonnieke genootschappen van kracht blijft in de wetten en in de administratie van ons land, smeeken wij u derhalve: vereenigt u met ons, om de vrijheid uwer liefdadige genootschappen en christelijke instellingen terug te eischen en eene herziening te verkrijgen dier pijnlijke wetten op militair en fiscaal gebied, waarin de verkrachting uwer onvervreemdbare en heilige rechten te constateeren valt.

---

bo a derramá un sentimiento admirabel den mi alma. Bo a haci mi corda riba lo pasado, riba mi mama..........."

Di repente Muroc a bira un otro hende. E pastor su corazón a balia di alegria, tendendoe e palabra "*mama.*"

O, sigur tá, koe kende koe pronunciá e palabra *mama* coe sentimientoe, coe amor, coe respeto, pa corrompi, pa danjá koe su corazon por tá, ainda él ta encerrá un chispa, un vonki di virtud. ¡ Kende koe ta recordá palabra, exhortación, amor, lágrimanan di su mama, coe un alma yen di emoción—sigur ta koe él no ta un hende perdi!

E anciano a puntréle.

—"¡ Bo mama ta na vida ainda?

Muroc a sacudi cabez.

—" Nó," él a contestá; "mi no tin mama mas, i afortunadamente tambe; pasobra lo él a moeri di disgusto, si el a mira ki miserable mi a bira."

E companjero dje pader a keda ta cavilá tristemente.

Despues di algún momento e pastor dici:

—"Com yama bo?"

—"Muroc."

—"Hende di oenda bo ta?

—"Mi ta di Brabant."

—¿I ta muchoe tempoe bo ta 'ki?

"Solamente algún simán; ma ta pa di segunda bé, i awor ta pa hinter mi vida. P'esai tambe mi ta keré koe bien pronto nan lo hiba mi Francia a bordo di galera (barcoe hanchoe koe condenadonan mester remá.)

E anciano a suspirá profundamente.

—"Pa mi lo no por tin esperanza más.—Muroc a continuá—i sin embargo....mi corazón ta kimá di deseo di libertad ¡ libertad ! ó, e palabra ayi por encantá mi sigur bo ét di tal modi, koe mi ta bira desesperá di rabia, si mi corda riba mi situación actual."

—"¡ Tene paciencia, Muroc !" e anciano a suplikéle coe suavidad, i como si fuera él kier a provechá dje bon disposición di su companjero, él a continuá: "Vamos, contá mi bo historia. Esai lo haci nos entretené nos podiser un poco i procura nos algún consuelo i instrucción........Bisa mi, ¿ ta com bini bo aki ?"

—"¡ O, esai ta mui simple !" Muroc a bofón bisa:" sigur no ta pa mi virtud i mi honradez.........Ma, vamos, mi ta bai contá bo mi vida den dos tres palabra.......Esai lo doena nos algún distracción.

Despues di un ratoe, Muroc a coeminsa coe un tono di indiferencia:

—"Según mi a bisa bo, mi ta un brabander di nacimiento. Mi mama tabata di Flandes, mi tata un jioe di Gascuña, koe a bin fiha su residencia aki, i koe a prosperá den su comercio coe placa di dote di mi mama. Mi tabata nan único jioe, favorito di mi tata, koe a permiti mi semper di haci mi kier. Mi mama tabata stimá hinteramente di otro modi. Ei no tabata satisfacé mi caprichonan: ma sin embargo tabatin algo dulce, atractivo den su amor.... Mira kiko ta cos, si mi corda riba noemá, mi corazón di bandido ta birá moli."

"Desde mi huventud un pasion a desperta den mi alma, i mi tata a cultivéle, permitiendo mi di disponé di su caha di placa na mi gusto. Tabata e pasión pa wega. Ora largoe mi por a pará contemplá corrida di carta den e casnan di wega. Mi tabata encadená na e casnan di wega i si mi a sali fó di nan coe grandi suma di placa, mi a largá tambe, den e remolino maldito, cantidad mucho más grandi ainda.

"¡ Wega di placa ! ¿ Bo conocé e pasión ayi? ¿ Bo conocé e sentimiento ardiente koe ta haci nos corazón bati violentamente di gozo ?—¡ Ha ! No tin nada den mundo koe ta arrastrá hende asina pisá, manera e deseo di wega; ¡ Na oenda él ta arrastrá bo bai? ¡ Mi a kere koe lo él a hibá mi coe pasoe gigantesco na cima di dicha, di luho i di gozo; él a conduci mi, mi ta mira demasiado tarde, na galeras di más horrible!"

E pader a suspirá profundamente.

—"¡ Demasiado tarde!, bo dici"—Everard a respondéle poco poco—"nunca ta no ta laat, si bo kier dirigi bo na Dios coe un corazón sincero."

Muroc no a prestá atención na e palabranan ayi, i él continuá.

—"Frecuentemente mi mama, reprochando mi mi conducta, a derramá lágrima copiosa. Awor mi ta recordá mi koe na e tempoe él tabata papiá, manera bo a caba di papiá....di Dios, di porvenir."

Ei a keda ketoe i tristemente a él ficá ta mirá den fondo dje boto. Di repente él a drentá un furia, i comiendoe su djentenan, él dici:

—"¿Ma pa haci kiko e cordamentoenan ayi? Mi a despreciá palabranan di mi mama i nan recuerdo a birá awor un remordimiento inútil."

—"¡ No!"—Everard dici coe un acento dulce, mientras él a cogé mano di Muroc primi; "¡ nó, e remordimiento no ta inútil! Lo él bolbé hibá bo riba camina di virtud, i Dios sabi, koe ainda bo vida lo no ta adorná coe algun flor di íntima i verdadera satisfacción."

El ta continuá

De eenige wijze, om uwe vrijheden te herwinnen, bestaat hierin, dat voortaan in de gemeente en arrondissementsraden, tot de kamer van afgevaardigden en tot den senaat niemand benoemd worde, dan mannen, welke met hart en ziel toegewijd zijn aan deze uwe grootste belangen. Onthouding bij verkiezing in een tijd, dat godsdienst en vaderland gevaar loopen, staat gelijk met desertie, en stemmen voor hen, die deel uitmaken van anti-christelijke secten, hetzij dit uit vrees of zwakheid geschiedt, kan niet anders heeten dan verraad. Ziedaar een grondregel, die door allen moet worden aangenomen, welke Frankrijk niet willen ten onder doen gaan en het geloof hunner vaderen niet willen verliezen. Dezen vooral moet men het volk inprenten; want op het volk drukt de zwaarste last.

De arbeider, welke van zijn werk moet leven, is de eerste belanghebbende bij de vrijheid, die wij voor allen vragen. De goddelooze leerstellingen, die de zuiverste rechten zijner ziel aantasten en verkorten, beloven, immer ijdel, verbetering van zijn toestand. De godsdienst en het geloof, die alleen kunnen vrij maken, zij zullen zijn steun en troost wezen. Zij alleen kunnen hem zijne waarde hergeven en hem in zijne positie opheffen en verbeteren, door den invloed dier grondstellingen van rechtvaardigheid en hulpbetoon, waarvan de Kerk de onomkoopbare en milde bewaarster is, zoo als Z. H. Leo XIII dan ook in zijne laatste Encycliek met ongeevenaarde overtuiging in het helderste licht stelde."

— Mgr. Vervier heeft een gehoortoestel uitgevonden, waardoor de ergste dooven kunnen hooren en doofstommen bij het hooren ook spreken leeren.

De verkregen resultaten zijn van dien aard dat de heer Claveau, inspecteur-generaal der doofstommengestichten in Frankrijk, in zijn rapport het toestel verklaart voor "een verrassende en wonderbare ontdekking."

Belgie.— —Zooals alle leden der parlementen in Europa, zijn ook de leden van den belgischen senaat uitgenoodigd tot bijwoning van een Congres, hetwelk van 9 tot 14 November te Rome zal gehouden worden, om te overwegen, door welke middelen de oorlog door de arbitrage te vervangen zou zijn, en derhalve de vrede tusschen de verschillende volkeren zou worden verzekerd. De meerderheid van den senaat heeft het volgende antwoord gezonden aan den oudminister Bonghi, voorzitter van het Italiaansche comité: „De heer voorzitter van den senaat van Belgie heeft ons mededeeling gedaan van de circulaire, waarmede gij de beleefdheid hadt, de leden onzer vergadering uit te noodigen tot de „parlementaire conferentie, welke te Rome zal plaats hebben van 9 tot 10 November ten gunste van arbitrage en den vrede. Terwijl wij Uwe Exc. voor deze beleefdheid dank zeggen en hulde brengen aan het edelmoedig en verheven beginsel, waarvan de ondernomen arbeid uitgaat, betreuren wij het zeer, uwe vriendelijke uitnoodiging niet te kunnen aannemen. Indien de stad Rome feitelijk, gelijk zij nog steeds rechtens is, de vrije en door de geheele christenheid geerbiedigde hoofdplaats ware gebleven, zou als aangewezen zijn voor de vergaderplaats eener conferentie gehouden onder de auspiciën van Hem, die op den Apostolischen Stoel den „Vorst des Vredes" vertegenwoordigt. Maar gij weet, Exc., dat heden de toestand van Rome eene zoodanige is, dat deze stad de laatste van alle steden der wereld schijnt te wezen, waar er sprake zou kunnen zijn, een zoodanig congres met vrucht samen te roepen. Vrede is slechts mogelijk onder heerschappij van het recht. Vrede sluit in zich den triomf van het recht boven het geweld. Vrede wortelt, gelijk men gezegd heeft, in de openbare orde en rust. Welnu, te Rome is het recht verdrukt door de overweldiging. Te Rome heeft de revolutie, althans voor het oogenblik, de omverwerping der openbare orde bekrachtigd. De muren zelve van de stad der Pausen bewaren nog de sporen van het bombardement van 1870, en vereeuwigen daardoor de schuldige herinnering aan den aanslag, gepleegd op de oudste, wettigste en weldadigste van alle Souvereiniteiten. Hoe zou men op zulk een bodem, tusschen Vatican en Quirinaal, in vrijheid kunnen spreken over het volkenrecht, over de rechten der neutralen, over den eerbied aan de tractaten verschuldigd? Zouden wij zonder onze overtuiging geweld aan te doen, en zonder den kreet van ons geweten te smoren, de zaak des Pausen kunnen prijsgeven; kunnen nalaten de noodzakelijkheid te verkondigen van het herstel zijner geschonden Souvereiniteit; kunnen verzuimen als de eerste voorwaarde voor den algemeenen vrede, de hernieuwing te eischen van de traditioneele en providentieele waarborgen voor de vrijheid van het geloof der christenen in de geheele wereld?"

Duitschland. — Gedurende de vaart op de Elbe, gaande naar Helgoland, heeft de Keizer gezegd, dat de triple-alliantie voor 6 jaren verlengd is.

Deze keizerlijke mededeeling laat geen twijfel meer over. Te Weenen werd in politieke kringen de tijding met vreugde begroet. De Italiaansche, Duitsche en Oostenrijksche regeeringsbladen bezingen den lof van den vrede, die nu weer verzekerd is. Ongetwijfeld meenen die dagbladen den gewapenden vrede, dien nu reeds 10 jaren genoten wordt, tot onheil van handel, nijverheid, landsontwikkeling en volksvooruitgang.

Engeland.— Keizer Wilhelm was sedert Zaterdag 4 Juli de gast van zijn grootmoeder koningin Victoria. Even over twaalven is het jacht *Hohenzollern* met den keizer en de keizerin aan boord in de haven van Sheerness aangekomen.

De Engelsche prinsen, die hen daar kwamen verwelkomen en allen te hunner eer Duitsche uniformen droegen, stapten op het jacht over. De keizer omhelsde den prins van Wales en den hertog van Connaught, en nadat de eerste verwelkoming was afgeloopen, toog men gezamenlijk op weg naar Windsor.

Om half vijf kwam het keizerlijk paar daar aan en werd door de bevolking met geestdrift ontvangen. De koningin ontving haar hooge gasten op de vriendschappelijkste wijze in de groote zaal van het kasteel. Een bataljon grenadiers deed als eerewacht dienst, welke de keizer inspecteerde. De straten van Windsor waren versierd en in vlaggentooi, terwijl van het station tot het paleis de straten door troepen waren afgezet. De keizer en de keizerin gebruikten 's avonds het middagmaal in familie met de koningin en de andere leden van het koninklijk huis.

In den namiddag werd een bezoek gebracht aan het raadhuis van Londen, waar de lord-mayor den keizer een adres van verwelkoming aanbood. De keizer antwoordde hierop in het Engelsch: „Ik ben u zeer verplicht voor uw welwillende ontvangst. Ik gevoel mij zeer gelukkig, mijn grootmoeder te bezoeken, die altoos voor mij, vóór en na mijn komst op den troon, zoo goed geweest is."

Zondagmorgen begaf de keizer zich per rijtuig naar de Victoria-kazerne, waar hij wapenschouwing hield over een bataljon Schotsche garde en een bataljon der lijfwacht. Vervolgens ging de keizer naar de kerk en bleef des middags ten paleize.

Tijdens zijn verblijf in Engeland zou de keizer ten minste één dag doorbrengen op *Hatfield*, het landgoed van lord Salisbury, waar een politieke conferentie zou plaats vinden. Dit gaf de *Daily News* aanleiding, de hoop uit te spreken dat de keizer niet bouwen mocht op Salisbury's toezeggingen, vooral betreffende mogelijken bijstand, door Engeland aan het Drievoudig Verbond te verleenen. Immers, zegt het blad, Salisbury is nog slechts tijdelijk *premier;* de aanstaande verkiezingen zullen hem de macht ontnemen en zijn opvolger is hoegenaamd niet gebonden door hetgeen Salisbury mocht toezeggen.

Naar aanleiding van het bezoek van keizer Wilhelm betoogde de *Standard*, dat hechte banden den keizer aan de koningin en Duitschland aan Engeland verbinden; dat de strijdkrachten der beide landen steeds naast elkander gestreden hebben, en dat, mocht eenige gebeurtenis er aanleiding toe geven, men ze wederom vereenigd zou vinden. De overige bladen somden de redenen op, waarom keizer Wilhelm van een hartelijke ontvangst van de zijde der Engelsche natie verzekerd kon zijn.

Spanje.— In den senaat heeft de minister van financiën eene gestrenge straf-predikatie gehouden tegen hen, die onrustbarende mededeelingen verspreiden, die tot in het buitenland zijn doorgedrongen, omtrent het ontwerp-overeenkomst met de bank. Bepaaldelijk noemde hij het onjuist, dat uit dit ontwerp, wet geworden, eenigerlei schade zou voortspruiten voor de schuldeischers van den staat.

Portugal. — De Koning, de Koningin en de Koningin-moeder begaven zich per stoomjacht van Lissabon naar Setubal. Nauwlijks had het jacht de haven der hoofdstad verlaten, of men vernam aan den oever en aan boord eene ontzettende ontploffing. Een der stoomketels, de kleinste, was gesprongen. De beide stokers werden letterlijk in stukken geslagen. Het jacht zelf leed betrekkelijk weinig schade. Na de eerste ontsteltenis werd haastig eene sloep uitgezet, waarmede de Koninklijke Familie en de bemanning in de haven terug keerden. De Koning-moeder heeft veel van den schrik geleden en ligt ziek.

Rumenie. — De vermoedelijke troonsopvolger is naar Sigmaringen vertrokken. Die reis is niet vrijwillig, maar heeft ten doel den Prins de liefde te doen vergeten, die hij koesterde voor freule Vacaresco (dochter van den rumeenschen gezant te Rome en hofdame van Koningin Elisabeth.) Daaromtrent is bekend geworden, dat de Koningin dit huwelijksplan ten zeerste had ondersteund, waardoor bijna eene staats-crisis zou zijn ontstaan, daar de ministers gezamelijk dreigden hun ontslag te zullen nemen, terwijl de Koningin door hare verbittering hierover ziek werd, en de Troonopvolger eerst weigerde te voldoen aan den eisch van den ministerraad, dat hij terstond naar het buitenland op reis zou gaan. Ten slotte verklaarde de ministerraad, en verklaarden ook verscheidene van de voornaamste mannen des lands, dat, wanneer de Prins dit huwelijk wilde doordrijven, hij eerst afstand moest doen van de troonopvolging. De aanleiding tot die oppositie der rumeensche staatslieden tegen dit huwelijk lag in de vrees voor eindelooze familie-intrigues, die heftiger dan ooit, zouden plaats hebben, wanneer de toekomstige Koningin afstamden uit een rumeensch adellijk geslacht.

China.— Het keizerlijk decreet, waarin aan de plaatselijke overheden krachtige maatregelen ter bescherming der vreemdelingen werden voorgeschreven, is tot nog toe zonder uitwerking gebleven. Het gepeupel zet de gewelddadigheden voort, en daar de troepen onvertrouwbaar blijken te zijn, zullen de groote Mogendheden zelve hare onderdanen moeten beschermen, waartoe reeds ruim 20 oorlogsschepen beschikbaar zijn.

NOTICIANAN DI CABEL.

Recibi dia 31 Julio.

Paris.— Segun nobo di Meca, ta moeri diariamente 1400 hende di cólera.

Ministro francés a manda gradicí Concebo municipal di San Petersburgo pa e bon recepción di oficialidad i demas equipage di escuadra.

Londres.— Den un discurso koe marqués di Salisbury a hací na cas di Lord Correjidor, él dici koe nunca Europa a deseá paz asina tanto manera awor. El ta doená masjá importancia na visita di emperador Wilhelm i di príncipe heredero di Italia i bien pronto él ta spera di doena alabanza na escuadra francés den e conflicto na Sur América.

Crisis di placa ta continuá na Australia. Banki imperial di Melbourne a presentá su balance.

New-York.— Cannadelli crucero di gobierno chileno, a tirá na Arica (Chile) un torpedo riba un boto dje navio americano Pensacola, i esai a causá vida di cinco hombér. Ora e comandante chileno a comprendé su error, él a doena toer esplicación koe nan por a deseá, ma sin embargo instruccionnan di Washington, na ministro americano, ta mandá pa pidi satisfacción i indemnizacion.

Peso mejicano 78 cent fuerte.

1 Agosto.

Paris.— Noticia di Roma ta bisa koe apesar di toer amenaza di partidarionan di monarquía, Vaticano ta resuelto di continuá demoestrá su apego na gobierno di República coe obheto di trecé Francia na unión católica i conservá paz política i religiosa.

Gobierno ruso a establecé un arsenal cerca Herat (Afghanistan).

Londres.— Nan a poné O' Brien i Dillon na libertad.

Tin opinión koe nan lo apoyá Parnell.

Según nobo di Bombay tabatin na consecuencia di grandi aguacero, inundación pisá na provincia di Guzerat, causando morto di 300 persona i pérdida di numeroso animal.

Nan ta bisa koe Shah di Persia ta muchoe maloe.

Madrid.— Gobierno a examiná enganche dje navío di guerra chileno, camina nan tabatin masjá marino spanjó i minero di Bilbao detené á la fuerza.

Un soldá a asesiná general en gefe di Barcelona. E asesino a sali condená na morto.

New-York.— E barco di rebeldenan chileno "*Esmeralda*" a tirá riba e barco francés *Volta*. A falta poco pa rebeldenan a cogé *Lynche*, di escuadra di gobierno.

Courant *World* ta publicá un carta di Haití koe ta bisa, koe nunca Hípolite lo cedé Mole San Nicolas na Estados Unidos.

3 Agosto.

Paris.— Situación di Portugal ta empeorá dia pa dia. Ministro di Hacienda ta proponé pa sacá placa di plata di mil reis.

Courantnan portugués ta contra e proposición di marqués di Salisbury pa coemprá e posesionnan portugués na Africa.

Londres. —Nan ta haciendo preparativo pa doená flota francesa un recepción cordial dia 19.

Lord corregidor ta nombra *baronet* pa recompensa di su servicionan duranti visita di emperador di Alemania.

Berlin.— Silesia, Sajonia i noord di Alemania a sufrí masjá danjo causá pa inundación, lo ke a sumergí toer e lugarnan ayí den di grandísima miseria.

Dr. Kock a pidi su demisión di toer su empleonan oficial. Nan ta bisa koe esai ta na consecuencia koe su pruebanan coe linfa contra pulmonía a malográ.

Madrid. — E examen oficial a doena pa resultado, koe ta probá koe ta coe nan voluntad e marinonan spanjó a toemá servicio abordo dje barcoe chileno.

New-York. — President Harrison a largá publicá e condicionnan di reciprocidad den Spanja i Estados Unidos.

4 Agosto.

Paris.— Na recepción di oficialidad di un crucero ruso, *maire* di Cherbourg a bisa koe visita dje escuadra francés a confirmá amistad entre Rusia i Francia.

Londres. — Colonel Vincent, miembro di Parlamento, ta aconsehá comerciantenan di Canada di doena Inglaterra preferencia den nan comercio.

Sir Parkes a proponé den Parlamento di Australia di concedé mugernan derecho di eleción.

Madrid.— Nan ta bisa koe Portugal a solicitá apoyo di Spanja, pa

en caso bin reventá un revolución na Portugal. Spanja a nengá.

Courantnan ta papiando dje tratado coe Estados Unidos i nan ta di opinión koe Spanja a haci masja tantoe concesión.

Cuartel di Barcelona a ser atacá, i nan 'a matá diferente persona. Tin algun arrestación haci. Gobierno di ci koe él ta haya informe di toer plan revolucionario koe nan formá.

New-York. — Comerciantenan di New-York ta satisfecho coe e tratado haci coe Spanja.

5 Agosto.

Paris.— Nobo ta circulá koe rei di Bélgica ta gravemente maloe.

Oficialidad dje escuadra francés a asistí na un fiesta koe Czarina a doena.

Un gran número di hende a asistí na entierro dje víctimanan di San Mandé.

Londres.— Nan a descubrí un conspiración contra vida di Czar: 28 oficial i 36 nihilista a ser arrestá.

Courant *Times* ta di opinión koe ta imposible pa Czar di mantené e forma existente di gobierno i di conservá na mes tempoe relación di amistad coe Francia di institucionnan republicana.

Roma.—Gobierno italiano a contratá coe bankeronan di Berlín un empréstito di 50 miljón franc.

Madrid.— Nan ta sigurá koe e atake di cuartel di Barcelona ta obra di un conspiración republicana.

6 Agosto, anochi.

Paris. — Gobierno di Suecia a participá *corps diplomatique*, koe Suecia lo keda neutral en caso reventá un guerra europea:

Un telegrama di Vichy ta anunciá koe e ex-emperador di Brasil a haya recaída.

Ministro di Relacionnan Exterior a invitá gobierno chino di protegé misionnan estrangera: sino gobiernonan europeo lo uni pa haci esai.

Czar a condecorá almirante Gervais coe Cruz di Santa Ana.

Londres. — Príncipe di corona di Italia ta condecorá coe orden di Knights.

Nan ta bisa koe almirante Gervais lo ta invitá na un comementoe cerca la Reina, ora escuadra francés yegá día 19 awor bin visitá Portsmouth.

Madrid.— Courant "*El País*" ta publicá un carta di un desterrado di influencia, koe ta na Paris, i na oenda él ta doena di conocé koe apesar di aceptación dje aminstía, e desterradonan lo conservá nan actitud republicana.

New-York.— E dos partido koe ta bringá na Chili ta redoblando toer nan esfuerzo, i ta imposible di bisá pa delanti kiko lo ta resultado dje lucha. Tin negociación di paz.

E crucero nobo *Pinto* a rijs ariba, ma él mester sufri reparación considerable.

Gobierno revolucionario a establecé su cuartel general na Copiapo.

ADVERTENTIEN.

AVISO

Prentjenan bonita koe ta sirbi pa recuerdo di ricibimentoe di S. Sacramentoenan di Bautismo, di promer S. Comunion i di Confirmacion coe lugar habri pa haci anotacionnan, Muy Rev. Pastornan por haja cerca

A. ALVAREZ,
Thes. St. Josephs Gezellen Vereniging